

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

DENİZLİ İLİ

2007 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇ RAPORU

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI

İşgücü piyasasında mevcut durumu ve değişimleri tespit ederek, bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak amacıyla kurumumuz tarafından işgücü piyasası araştırmasının yapılması kararlaştırılmış ve bu amaçla “*İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı*” geliştirilmiştir.

“İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” 7 sorudan oluşmaktadır. Araştırma alanı olarak SSK (devredilen) veri tabanı esas alınmıştır.

Bu çerçevede, 15 Ekim-30 Kasım 2007 tarihleri arasında, Türkiye’de 81 ilde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm kamu ve özel işyerlerinde “İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” uygulanmıştır.

Denizli il sınırları içerisinde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden **326 işyeri** tespit edilmiştir. Bu işyerlerinden **314**’üne anket uygulanmıştır. Gerçekleştirilen anket sayısının toplam iş yeri sayısına oranı **% 96,3**’dür.

Anket çalışmasında; meslek sınıflandırması ISCO 88’e göre, iktisadi faaliyet kolları sınıflandırması ise, EFİS’e (Nace Rev. 1.1) göre yapılmıştır.

Yapılan anketle birlikte;

- Çalışanların ve açık işlerin meslekler ve sektörler itibariyle sayısı,
- İhtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyleri itibariyle dağılımı,
- Temininde güçlük çekilen meslekler ve
- Önümüzdeki dönem istihdamında artış ya da azalış beklenen meslekler, tespit edilmiştir.

81 il düzeyinde tespit edilen sonuçlar, iller ve Türkiye geneli itibariyle raporlaştırılmıştır. Sonuçların; İl İstihdam Kurulunun, İl Müdürlüğümüzün ve diğer kullanıcıların çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Zamanını ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize ve anketlerin uygulanmasında emeği geçen Denizli İl Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ederiz.

TABLO 1: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI				
SEKTÖR	İŞYERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	170	19017	16264	35281
Enerji üreten maddeler hariç madencilik ve taşo.	27	2887	346	3233
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	13	2169	221	2390
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	21	1682	302	1984
Toptan ve perakende ticaret	12	1123	572	1695
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	7	1120	42	1162
Oteller ve lokantalar	10	733	299	1032
İnşaat	7	934	15	949
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	5	391	516	907
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	5	595	195	790
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	6	646	72	718
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	7	582	121	703
Elektrikli ve optik donanım imalatı	5	615	27	642
Eğitim	4	264	211	475
Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	4	377	40	417
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri	2	248	94	342
Ağaç ürünleri imalatı	2	188	99	287
Enerji veren madenlerin madenciliği ve taşocakçılığı	3	253	12	265
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	1	165	21	186
Tarım, avcılık ve ormancılık	1	148	9	157
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı	1	42	86	128
Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve n.y.i.	1	120	2	122
TOPLAM	314	34299	19566	53865

Tarım sektöründe 1, Sanayi sektöründe 241, İnşaat sektöründe 7 ve Hizmetler sektöründe 65 işyeri olmak üzere toplam 314 adet kayıtlı 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerine anket uygulanmıştır.

Çalışanların % 65,5'i Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektöründe istihdam edilmektedir. İstihdamın özellikle İmalat sanayinde yoğunlaştığı görülmektedir. Çalışanların % 63,7'si erkek, % 36,3'ü kadındır.

Erkeklerin % 55,4'ü Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektöründe çalışmaktadır.

Kadınların % 83,1'i Tekstil sektöründe çalışmaktadır. Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı sektöründe çalışan kadın sayısı erkek çalışan sayısından fazladır. Kadınlar çoğunlukla imalat sanayiinde istihdam edilmektedir. İl genelinde 50+ istihdamlı işyerlerinde, Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektörünün ağırlıkta olduğu görülmektedir.

TABLO 2: ÇALIŞANLARIN MESLEKLERİNE GÖRE DAĞILIMI

MESLEKLER	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Makineci (Dikiş)	1129	4128	5257
Beden İşçisi (Genel)	3245	725	3970
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	2253	1189	3442
Büro Memuru (Genel)	2131	1303	3434
Kalite Kontrolcü	1078	1487	2565
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile)	1568	457	2025
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	404	1554	1958
Beden İşçisi (Temizlik)	924	647	1571
Ambar İşçisi (Portör)	641	214	855
Kumaş Paketleme İşçisi	219	629	848
Diğer Modelciler ve Biçiciler	347	433	780
Şoför (Yük Tasıma)	754	1	755
Haşıl Makinesi Operatörü	706	48	754
Yönetici (Sevk ve İdare)	485	251	736
Güvenlik Görevlisi	667	67	734
Mermer Ocakçısı	623	94	717
Ambalajcı (Elle)	125	591	716
Boyacı (Giyecek)	684	16	700
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	496	185	681
Depo Hamalı	638	36	674
Tamirci-Makinist (Fabrika Bakımı)	673	0	673
Mekanik Bakım-Onarımcı	518	39	557
Baskıcı Tekstil	524	0	524
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)	503	0	503
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	276	194	470
İplik-Elyaf Boyama Makinesi Operatörü	426	35	461
Madenci (Genel)	388	25	413
Aşçı	309	93	402
Muhasebeci	213	164	377
Boya Renk İşçisi	344	3	347
Üst Düzey Yöneticisi (Şirket)	222	95	317
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	202	106	308
Kumaş Boyacısı	275	32	307
Tel Kaplama Makinesi Operatörü	306	0	306
Dokuma Tezgahı Ayarcısı	213	87	300
Meydancı	128	168	296
Soğuk Demirci	290	0	290
Kasiyer	21	265	286
Kesim Teknisyeni (Tekstil Konfeksiyon)	130	146	276
Kurutma-Apre Makinesi Operatörü	265	0	265
Overlok Makinesi Operatörü	97	166	263

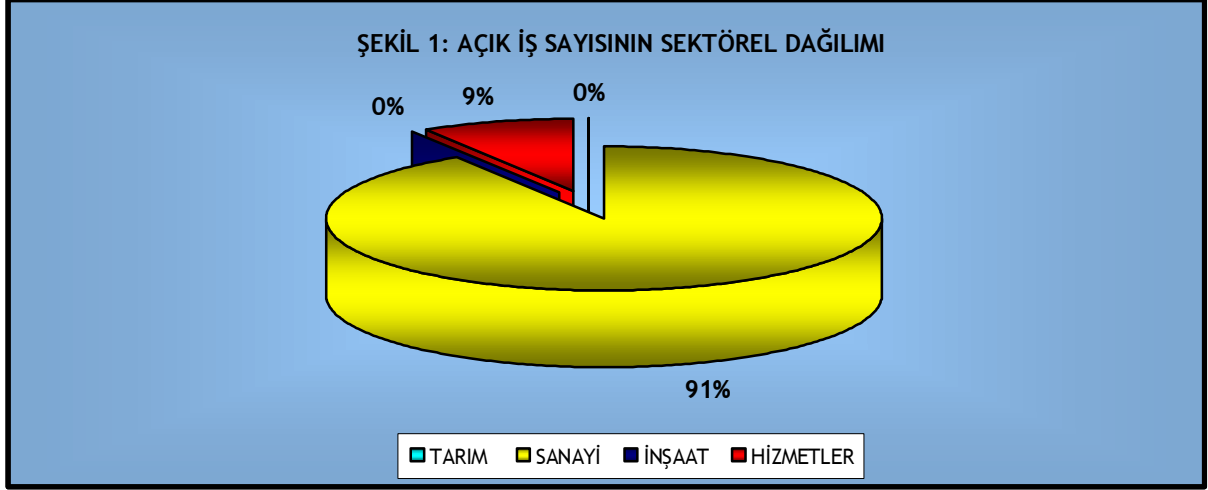
En fazla çalışanın bulunduğu ilk 40 meslek Tablo 2’de gösterilmiştir.

İlk sıralarda Tekstil sektörü ile ilgili mesleklerin ağırlığı görülmektedir. Erkeklerin en çok çalıştığı meslek Beden İşçiliği (Genel) iken, kadınların en çok çalıştığı meslek Makineci (Dikiş)dir.

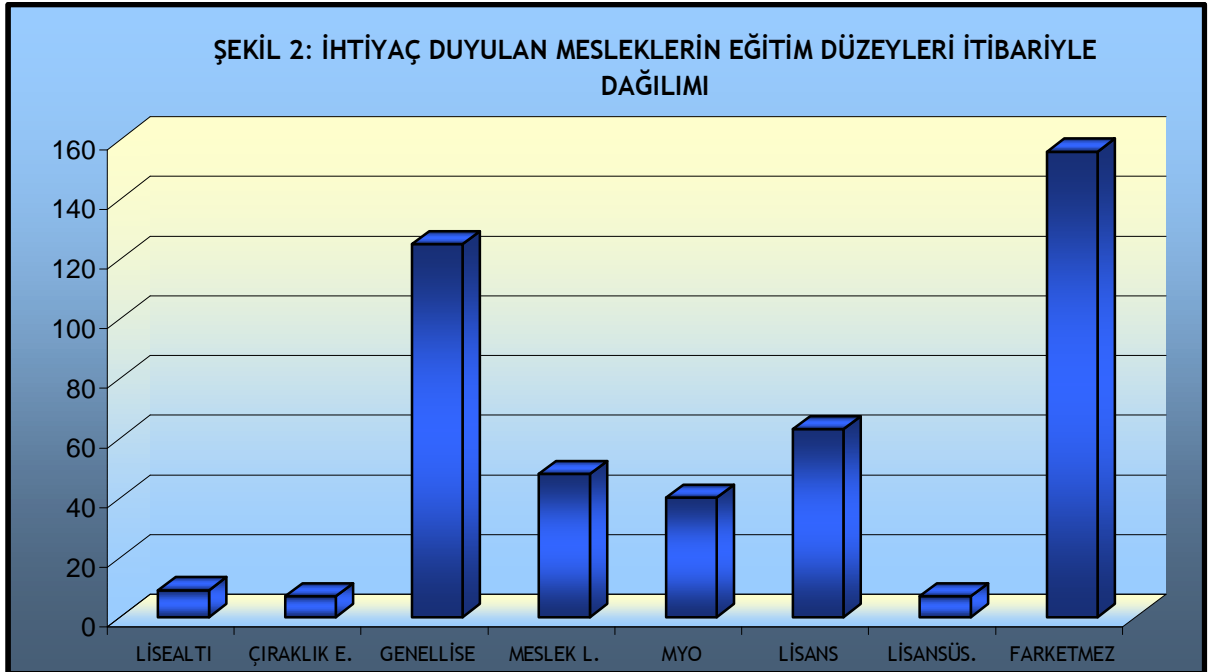
TABLO 3: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ SAYISI	
MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	104
Makineci (Dikiş)	49
Kalite Kontrolcü	29
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	25
Büro Memuru (Genel)	21
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile)	20
Elektrik Mühendisi (Genel)	17
Depo Hamalı	10
Elektrikçi (Genel)	10
Kasap	9
Muhasebeci	7
Gıda Mühendisi	6
Makine Mühendisi (Genel)	6
Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü	6
Overlok Makinesi Operatörü	6
Ambalajcı (Elle)	5
Ambar İşçisi (Portör)	5
Boya Kurutma Fırını İşçisi	5
Diğer baskıcılar	5
Gaz Altı Kaynakçısı	5
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	5
Mekanik Bakım-Onarımcı	5
Beden İşçisi (Genel)	4
Haşıl Makinesi Operatörü	4
Kasiyer	4
Kumaş Boya Hazırlayıcısı	4
Tamirci-Makinist (Fabrika Bakımı)	4
Ağartma ve Pişirme Makinesi Operatörü (Kasar)	3
Hemşire (Genel)	3
İnşaat Mühendisi (Genel)	3
İnşaat Teknikeri	3
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	3
Diğer	60
TOPLAM	455

Anketin yapıldığı zamanda işyerlerinin ihtiyaç duyduğu eleman sayısı ve meslekleri Tablo 3’de yer almaktadır.

Mevcut açık işlerde de Tekstil sektörünün ağırlığı görülmektedir. Açık işlerin % 22,9’u El ve Makine Dikişçisidir. Açık işlerin önemli bir kısmının nitelik gerektiren meslekler olması dikkat çekici diğer bir noktadır.

Açık işlerin % 91’i Sanayi sektöründe iken, % 9’u Hizmetler sektöründedir. Anketin Ekim ayında yapılması ve işyeri sayılarının az olmasından dolayı Tarım ve İnşaat sektörlerinde açık iş talebi bulunmamaktadır.

Mevcut açık işlerde istenen eğitim durumlarına bakarsak; açık işler için eğitim durumu olarak en fazla fark etmez denilmiştir. İkinci olarak da genel lise mezunları tercih edilmiştir. Açık işlerin % 91'i Sanayi sektöründe olmasına rağmen, meslek lisesi mezunlarından ziyade genel lise mezunları tercih edilmektedir. Lisans mezunu işgücü talebi de önemli bir noktadadır.

Temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TABLO 4: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Makineci (Dikiş)	42
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	29
Kalite Kontrolcü	22
Beden İşçisi (Genel)	20
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile)	20
Elektrik Teknisyeni (Genel)	20
Büro Memuru (Genel)	19
Elektrik Mühendisi (Genel)	17
Kasap	15
Elektrikçi (Genel)	11
Kasiyer	11
Beden İşçisi (Temizlik)	10
Gaz Altı Kaynakçısı	10
Soğuk Kaynak İşçisi	10
Mekanik Bakım-Onarımcı	9
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	9
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	8
Boya Kurutma Fırını İşçisi	7
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	7
İplik ve Örgü Yünü Kurutucu (Makinede)	7
Muhasebeci	7
Garson (Servis Elemanı)	6
Ambalajcı (Elle)	5
Ambar İşçisi (Portör)	5
Diğer Baskıcılar	5
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	5
Kumaş Boya Hazırlayıcısı	5
Overlok Makinesi Operatörü	5
Pazarlamacı	5
Baskıcı Tekstil	4
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	4

Gıda Mühendisi	4
Aşçı	3
Ebe	3
Haşıl Makinesi Operatörü	3
Hemşire (Genel)	3
İnşaat Mühendisi (Genel)	3
Radyoloji Uzmanı	3
Resepsiyoncu (Genel)	3
Tamirci-Makinist (Fabrika Bakımı)	3
Diğer	47
TOPLAM	434

Temininde güçlük çekilen mesleklerde de Tekstil sektörünün ağırlığı görülmektedir. En çok temininde güçlük çekilen meslekler Makineci (Dikiş) ile Dokumacıdır. Tekstil sektörünün yanında Elektrik ile ilgili mesleklerde de önemli sayıda eleman temininde güçlük çekilmektedir.

İşverenler, Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) görevlisi olarak 30 kişinin bulunmasında güçlük çektiklerini ifade etmişlerdir. Bu durum; temininde güçlük çekilen mesleklerin her zaman nitelik gerektiren işler olmadığını, nitelik düzeyi düşük işçi bulunmasında da güçlük çekildiğini göstermektedir.

En fazla açık iş verilen meslekler ile en çok temininde güçlük çekilen meslekler arasında paralellik olduğu görülmektedir.

TABLO 5: 12 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	92
Aşçı Yardımcısı	35
Kasiyer	31
Bulaşıkçı	25
Aşçı	21
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	20
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	16
Beden İşçisi (Temizlik)	15
Elektrik Teknisyeni (Genel)	15
Tesviyeci	15
Dokuma Tezgahı Ayarcısı	10
Mermer Teknikeri	10
Otobüs Şoförü (Kaptan)	10
Şarküteri, Bakkal Ve Gıda Pazarları Satış Elemanı	10
Garson (Servis Elemanı)	6
Beden İşçisi (Genel)	5

Kasap	5
Makine Teknisyeni (Genel)	5
Beden İşçisi (İnşaat)	4
Çorap Örmek Makinesi Operatörü	4
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	4
Kalite Kontrolcü	3
Diğer Modelciler ve Biçiciler	2
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine ile)	2
Halkla İlişkiler Görevlisi	2
Kalıp Teknisyeni (Tekstil Konfeksiyon)	2
Depo Hamalı	1
Elektrikçi (Genel)	1
İş Makineleri Teknikeri	1
Kumaş Paketleme İşçisi	1
Tekstil Tasarım Teknisyeni	1
TOPLAM	374

Anket düzenlendikten 12 ay sonra, çalışan sayısında artış beklenen meslekler ve hangi meslekte ne kadar artış beklendiği yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu tablo bize bir anlamda 12 ay sonraki beklenen açık işleri vermektedir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslek Tekstil sektörüne yönelik iken ilk beş sırada yer alan diğer meslekler Otel ve Lokantalar ile ilgili mesleklerdir. İstihdam artışının % 24,6'sı El ve Makine Dikişçisidir.

Açık işler ve temininde güçlük çekilen mesleklerde Tekstil sektörüne yönelik meslekler ilk sıralarda yer alırken istihdamında artış beklenen mesleklerde Tekstil sektörüne ilişkin meslekler alt sıralarda kalmıştır. Bu durum bize genel olarak Tekstil sektöründe büyük bir istihdam artışı beklenmediğini göstermektedir. Ancak El ve Makine Dikişçisi mesleğinde önemli sayılabilecek bir istihdam artışı beklenmektedir.

Artış beklenen meslekler genellikle nitelik gerektiren mesleklerdir. Bunun içinde bugünden önlem alınmalı ve bu mesleklerle ilgili eleman yetiştirilmelidir. Tabii ki Hemşire, Öğretmen, Doktor, Mühendis gibi açık bulunan mesleklerde kısa vadede önlem almak mümkün olamamaktadır. Ancak mesleki ve teknik eğitim ile kısa sürede eleman yetiştirilebilecek mesleklere ağırlık verilebilir.

TABLO 6: 12 AY SONRA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Diğer Tezgah Tertipleycileri, Ayarlayıcıları ve Desen Kartı Hazırlayıcı	-1
Ambalajcı (Elle)	-2
Diğer Öğretmenler	-2
Nezaretçi Ve Ustabaşı Dokuma İhzar	-2
Üretim Planlama Memuru	-2
Temizlik Görevlisi	-3
Deri Eşya İmalat İşçisi (Genel)	-4
Ütücü	-4
Meydancı	-5
Yönetici (Sevk ve İdare)	-6
Şoför (Yük Tasıma)	-7
Büro Memuru (Genel)	-8
Beton Kaplama Makinesi Operatörü	-10
Makine Nakışçısı	-11
Makineci (Dikiş)	-11
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	-15
İnşaat Kalıpcısı (Ahşap)	-15
Soğuk Demirci	-16
Mermer Ocağçısı	-25
Haşıl Makinesi Operatörü	-38
TOPLAM	-187

Anketin uygulanmasından 12 ay sonra azalış beklenen meslekler yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. İstihdamında en fazla azalış beklenen meslekler Haşıl Makinesi Operatörü ve Mermer Ocağçısıdır.

TABLO 7: 12 AY SONRA İSTİHDAMDA BEKLENEN SEKTÖREL DEĞİŞİM	
SEKTÖR	SAYI
Oteller ve lokantalar	108
Toptan ve perakende ticaret	57
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	22
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	21
Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri imalatı; Basım ve yayım	20
Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıt imalatı	20
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtım	15
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	10
Eğitim	-4
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	-20
Enerji üreten maddeler hariç madencilik ve taşocakçılığı	-20
İnşaat	-42
TOPLAM	187

İstihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında; en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Oteller ve Lokantalar ile Toptan ve Perakende Ticaret olduğu görülmektedir. En fazla istihdam azalışı beklenen sektör ise İnşaat sektörüdür.

Denizli ili sanayi kenti olmasına rağmen 12 ay sonra en fazla istihdam artışı beklenen alt sektörlerin Hizmetler sektörüne dahil olduğu görülmektedir.

Anket düzenlendikten 12 ay sonra meslekler bazında öngörülen net istihdam artışından net istihdam azalışı çıkarıldığında, istihdamın 187 kişi artacağı beklenmektedir.

İstihdamın bir yıl sonra % 0,3 oranında artacağı öngörülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Anket yapılan işyerlerin % 77'si Sanayi sektöründe, % 2'si İnşaat sektöründe, % 21'i Hizmetler sektöründe faaliyet göstermektedir. Çalışanların % 63,7'si erkek iken, % 36,3'ü kadındır. Erkeklerin en çok çalıştığı meslek "**Beden İşçiliği (Genel)**" iken, kadınların en çok çalıştığı meslek "**Makineci (Dikiş)**"dir.

12 ay sonra toplam istihdamın % 0,3 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

Anketin yapıldığı dönemde **455 açık iş** tespit edilmiştir. Açık işlerde Tekstil sektörünün ağırlıkta olduğu görülmektedir. Açık işlerin % 22,9'u El ve Makine Dikişçisidir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerde Tekstil sektörünün ağırlığı görülmektedir. En çok temininde güçlük çekilen meslekler Makineci (Dikiş) ile Dokumacıdır. Tekstil sektörünün yanında Elektrik ile ilgili mesleklerde de önemli sayıda eleman temininde güçlük çekilmektedir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslekler Tekstil ile Oteller ve Lokantalar sektörlerine yöneliktir. En fazla artış beklenen ilk beş meslekten El ve Makine Dikişçisi mesleği hariç diğerleri Oteller ve Lokantacılar sektörü ile ilgilidir. İstihdam artışının % **24,6**'sının El ve Makine Dikişçiliği mesleğinde olacağı öngörülmüştür. Ayrıca Aşçı Yardımcısı, Kasiyer, Bulaşıkçı, Aşçı mesleklerinde de önemli istihdam artışı beklenmektedir.

İstihdamında en fazla azalış beklenenler; Haşıl Makinesi Operatörü ve Mermer Ocakçısı meslekleridir.

Sektörel olarak en fazla istihdam artışı Oteller ve Lokantalar ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde beklenirken, en fazla istihdam azalışı ise İnşaat sektöründe beklenmektedir.

Temininde güçlük çekilen meslekler ve açık işlerde Tekstil sektörünün ağırlığı hakim iken, en fazla artış beklenen sektörlerde ise Hizmetler sektörünün ağırlığı söz konusudur. Bu açıdan değerlendirildiğinde Denizli ekonomisindeki ağırlığı nedeniyle Tekstil sektörü dikkatle izlenmeli, bunun yanında özellikle Hizmetler sektöründeki gelişmeler de takip edilmelidir.

Bu kapsamda Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İşgücü ihtiyacı duyulan mesleklerde mesleki eğitim kursları açılmalı ve bu kurslarda işgücü piyasasının aradığı nitelik ve becerilere yönelik eğitim verilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir.